

LATEN WE DE DINGEN ONDER OGEN ZIEN

Dave Holden

Wanneer we te maken hebben met confrontatie kunnen we er in God nieuwe vrede in ontdekken, als we gaan inzien dat het geen vloek is maar juist een bron van zegen. UK-team leider David Holden spoort ons aan om de moed te hebben het op de bijbelse manier onder ogen te zien.

Ted en Daphne's probleemgedrag staat weer eens op de agenda tijdens de oudstenvergadering. In hun celgroep hebben ze moeilijkheden veroorzaakt en ze hebben, zoals vaker het geval, mensen geraakt door hun onderrijnde opmerkingen over de kerk. Daar komt nog bij dat ze er goed in lijken te zijn om deze 'gave van ontmoediging' over te brengen op anderen in hun omgeving. Als gevolg daarvan duiken hun namen steeds weer op en gaat er kostbare tijd verloren die beter besteed had kunnen worden aan wat meer positieve conversatie. Wat Ted en Daphne nodig hebben is confrontatie. Geen confrontatie die hen dwingt hun biezen te pakken en te vertrekken, maar confrontatie voor hun eigen bestwil, die voorkómt dat ze nog meer schade aanrichten. Zolang dit niet gebeurt, is het heel goed mogelijk dat ze vrolijk door blijven gaan met het creëren van nog meer problemen omdat niemand ze op andere gedachten brengt.

NIEMAND VINDT HET LEUK OM TE CONFRONTEREN

Het probleem is dat we niet van confrontatie houden. Het is ook eigenlijk geen karaktertrek van de moderne cultuur. We leven in een tijdperk waarin tolerantie bijna als hoogste norm geldt en als meest 'godvruchtige' kenmerk. Hoe ver is dit verwijderd van het voorbeeld dat Jezus ons gaf. De vraag of Christus confronteerde, hoeven we eigenlijk niet meer te stellen. Op elke bladzijde van de evangeliën lijkt het wel voor te komen en het deed er niet toe of je een gerespecteerde Farizeeër was of een simpele visser die een discipel van Jezus probeerde te zijn, confrontatie was nooit ver weg.

Het is mijn opvatting dat we als leiders eerlijke confrontatie moeten accepteren als een essentieel onderdeel van wat het inhoudt om het volk van God te dienen. Doen we dit niet, dan betekent dit zelfs in een tolerante postmoderne tijd, dat we falen in onze door God gegeven roeping om mensen tot volwassenheid te brengen.

Confrontatie is een manier van leven, van de wieg tot aan het graf, ook al beweert de moderne mens misschien van niet. We worden constant geconfronteerd met mensen, met gebeurtenissen, met omstandigheden die we liever niet onder ogen zien, met kwesties waarover beslissingen genomen moeten worden en met de media die erop uit zijn om mij te confronteren met elk levensvraagstuk, of ik het nu voor waar wil aannemen of niet. Als christenen weten wij dat God ons voortdurend confronteert met allerlei dingen en Hij doet dat terecht (en dat weten we!). Het evangelie is confrontatie; waar het Jezus om ging was dat je óf voor Hem was óf tegen Hem en nooit neutraal.

CONFRONTATIE IS BIJBELS

We worden als volk van God in de Bijbel opgeroepen om elkaar te vermanen of te confronteren. Ook worden we geroepen om elkaar te berispen, te corrigeren en elkaar in liefde de waarheid te zeggen (wat betekent dat we 'er geen doekjes om winden'). Wanneer we in 1 Timoteüs 5:1 worden geïnstrueerd om 'niet heftig te worden' tegen een oude man, worden we vervolgens aangemoedigd om hem te vermanen, wat zoveel wil zeggen als hem 'apart nemen'. Met andere woorden, een zekere mate van confrontatie kan nog wel nodig zijn maar moet dan wel plaatsvinden in een goede sfeer en met respect.

Titus 3:10 vertelt leiders om 'een mens, die scheuring maakt, na hem één en andermaal terechtgewezen te hebben, af te wijzen'. Uit dit alles concludeer ik dat men Ted en Daphne in de tijd van de eerste kerk niet erg lang getolereerd zou hebben, dus waarom vandaag de dag wel?

Er zijn verschillende niveaus van confrontatie, daar zijn we het waarschijnlijk wel over eens. Stel je bijvoorbeeld voor dat een christen zich niet meer aan Gods woord houdt, dat hij misschien vervallen is tot openlijk immoreel gedrag of dat hij over een bepaalde situatie gelogen heeft, dan is er open en eerlijke confrontatie nodig. Hopelijk gebeurt dat dan wel op een liefdevolle manier, vol genade, maar toch resoluut. Dan zijn er degenen die we proberen te discipelen en hopelijk in een groeiende relatie.

Vaak is het zo dat we door problemen die zich op een gegeven moment voordoen, in staat zijn hen te motiveren bepaalde karaktertrekken te veranderen. Ik kan me bijvoorbeeld momenten herinneren, in het bijzonder met mijn medeleiders, waarop we op een dieper niveau hebben kunnen inspreken in elkaars huwelijken. Hoewel het op die momenten pijnlijk was, zijn we nu dankbaar voor die mate van confrontatie.

Confrontatie is goed, niet slecht

Confrontatie kan iets zijn wat we niet leuk vinden, of het nu onszelf of een ander betreft, maar als het op een godvruchtige manier gedaan wordt, in de geest van Christus, doet het ons allen veel goed. Niemand kan zonder confrontatie en het wordt tijd om in te zien dat het iets goeds is. Het is iets positiefs en niet iets negatiefs. Het zet mensen niet op hun nummer maar is altijd in hun belang. Je 'dumpte' een persoon niet als het achter de rug is en je laat hem niet zitten. Je hebt een doel in gedachten en dat is het welzijn van die persoon.

Geen confrontatie = roddel

Confrontatie is essentieel; als we het niet doen, zouden we gaan roddelen. Hoe vaak zeggen we als leiders, 'Als ze nu maar eens...' of 'Ik zou die en die eigenlijk moeten zeggen...' - wanneer we over iemand anders praten en niet bereid zijn om het tegen henzelf te zeggen, lopen we het grote gevaar dat we alleen maar over mensen roddelen. Wanneer we over anderen en hun problemen praten, zou dat wel eens kunnen komen omdat we het nooit tegen henzelf gezegd hebben. En zolang wij dat niet doen, zullen zij nooit veranderen.

Leiders, het is tijd om onze roeping te vervullen en te beginnen met confronteren; doen we het niet, dan zal dat onaangename gevolgen hebben.

WAAROM HET NODIG IS OM TE CONFRONTEREN

Liefde - of je het nu gelooft of niet, er is maar één reden waarom we iemand moeten confronteren en dat is dat we van die persoon houden en dat confrontatie in zijn eigen belang is. Het gaat er niet om dat we iemand op zijn nummer zetten, het gaat erom dat we hem waarheden voorhouden die hem zullen helpen. God confronteert ons omdat Hij van ons houdt en wil dat we een steeds intiemere relatie met Hem krijgen. Ik confronteer mijn kinderen niet omdat ik indruk wil maken op mijn vrienden met het goede gedrag van mijn kinderen. Ik doe het omdat ik van ze hou en omdat het goed voor ze is. Op dezelfde manier worden wij ook opgeroepen om elkaar te confronteren in het belang van de liefde. Doe ik het niet omdat ik de andere persoon ermee zou kunnen kwetsen of beledigen, dan tóón ik geen liefde maar schiet ik er juist in tekort.

Mensen tot volwassenheid brengen - Kolossenzen 1:28 heeft het over het 'terechtwijzen en ieder mens onderrichten in alle wijsheid, om ieder mens in Christus volmaakt te doen zijn.' Mensen volwassen voor Gods troon brengen is niet een resultaat van jarenlang dienen, zelfs niet van het feit dat ze gerechtvaardigd zijn door het werk van het kruis; het is het resultaat van terechtwijzing. Mensen als discipel laten groeien in Christus gebeurt niet automatisch door het luisteren naar een preek op zondag; het gebeurt wanneer we elkaar confronteren of, zoals een ander Schriftwoord zegt, wanneer we elkaar prikkelen. Als leider verlang ik ernaar om de mensen die ik dien, als volwassen christenen 'voor te dragen'. Daarom komt mijn motivatie voor confrontatie voort uit een verlangen om ervoor te zorgen dat de mensen in mijn kerk niet onvolwassen zullen blijven.

De zuiverheid van de kerk - Voor mij persoonlijk is dit waarschijnlijk één van de belangrijkste redenen waarom ik mijn tegenzin om te confronteren heb overwonnen. Ons schikken in kwesties waarvan we weten dat ze niet goed zijn (wat we immers doen als we verzuimen te confronteren) kan alleen maar leiden tot onzuiverheid - 'vermenging'! Wij zijn de Bruid van Christus die puur en volmaakt zal zijn. Als ik sommige seksuele misstappen bij wijze van uitzondering toesta, of als ik nalaat dingen te confronteren die duidelijk niet in overeenstemming zijn met Gods woord, ben ik er schuldig aan dat ik Gods volk compromissen laat sluiten. Ik moet leren om te confronteren omdat ik niet wil dat de kerk ook maar iets minder is dan wat God voor ons verlangt. Ik moet het niet doen vanwege mijn reputatie.

Pas op voor uitstel op dit punt. Het probleem verdwijnt niet als je confrontatie uitstelt. Als het nodig is om ermee af te rekenen, dan hoe eerder hoe beter. Ook lijkt het makkelijker om in de loop van de tijd je waardesysteem te laten 'verwateren'. Lijkt het niet of het vierde kind meer mag dan het eerste? Waarom? Misschien worden we lui of zijn we eraan gewend geraakt om de zaken op hun beloop te laten. Wat de reden ook mag zijn, het is van essentieel belang dat we in het belang van de zuiverheid

van de gemeente onze aarzeling om te confronteren overwinnen. Zijn er op dit moment gebieden in het leven van sommige mensen of in de kerk als geheel waarvan je weet dat die confrontatie nodig hebben maar waar je hen op de één of andere de ruimte voor geeft? Dan is het nu zeker het moment om er iets aan te doen.

Om overheden en machten te ontwapenen - Terwijl steeds meer christenen er heel gelukkig mee schijnen te zijn om te strijden tegen demonische hemelse machten boven hun dorpen en steden, baart het mij grote zorgen dat ze niet tegelijkertijd het verlangen hebben om diezelfde demonische activiteit binnen hun eigen kerken te bestrijden. Denk je niet dat overheden en machten ook actief zijn daar waar mensen kritiek geven of roddelen, tweedracht zaaien of leiderschap ondermijnen, daar waar mensen weigeren te vergeven wanneer hen onrecht is aangedaan? Ik geloof in overheden en machten en daarom haal ik elke keer wanneer ik bijvoorbeeld roddel aan de kaak stel, deze bolwerken neer. Als we 'verkeerd spreken' in onze kerken aan de kaak zouden stellen, zouden we een heleboel terrein winnen in termen van geestelijke oorlogvoering. Een gebrek aan confrontatie opent de deur voor elke activiteit; als je het nalaat, doe je dat op eigen risico.

Het werkt! Sorry dat ik zo pragmatisch ben, maar de keren dat mensen mij confronteerden, heeft het mij veranderd. De keren dat ik hetzelfde deed bij anderen heb ik hen flink zien slikken, maar zag ik dat ze in principe aannamen wat ik zei en dat hun gedrag veranderde. Ik herinner me maar al te goed een keer dat Terry Virgo mij aansprak over een bepaald punt wat met roddel te maken had. Zijn laatste woorden waren: 'en waag het niet dat nog een keer te doen'. En zal ik je eens wat vertellen? Ik heb het nooit meer gedaan. Confrontatie is goed voor je. Het verandert je gedrag. Het werkt. Als Terry niet zoveel van me had gehouden om me op dat punt te attenderen, had ik het vandaag nóg gedaan.

HOE CONFRONTEREN WE?

Via relaties - er zijn onmiskenbaar momenten in je leven waarop je iemand moet confronteren die je nauwelijks kent, maar die momenten zijn een uitzondering. Als je iemand met dingen confronteert terwijl je geen echte relatie met hem onderhoudt, is dat geen 'goed nieuws'. Dan komt het koel en zakelijk over. Wanneer Paulus gemeentes confronteert proef je in zijn brieven geen 'Hoogachtend' benadering. Hij spreekt met warmte en gevoeligheid. Hij spreekt als een liefhebbende vader die zijn kinderen aanpakt. 1 Tessalonicenzen noemt zijn berisping die van een moeder. De context voor confrontatie is relatie. De persoon die geconfronteerd wordt, kent jou en accepteert jou omdat hij weet dat jij het beste met hem voor hebt.

Met veel geduld - (2 Tim 4:2) Confronteer nooit iemand en zeg daarna: 'Ik ben blij dat het nu over is'. Wanneer je de kwestie eenmaal ter sprake hebt gebracht, moet je echt geduld hebben voor de verdere afwikkeling. Sommige situaties hebben tijd nodig en jij of de persoon die met jou samen is, moeten voorbereid zijn om die tijd ervoor uit te trekken.

Met zorgvuldig advies - Het is één ding om een probleem aan de orde te stellen, maar het zou heel goed kunnen zijn dat betreffende persoon hulp nodig heeft voor de volgende stap. Onze confrontatie moet vergezeld gaan van een bruikbaar advies. De persoon moet niet met zijn probleem opgescheept blijven zitten zonder een manier om verder te komen.

De juiste context - Als het enigszins mogelijk is moet confrontatie plaatsvinden onder vier ogen, van persoon tot persoon. Neem de persoon apart. Vaak is het goed om dat met een ander samen te doen, met name als het om een disciplinaire maatregel gaat. Zo verzeker je jezelf ervan dat het op een goddelijke manier gebeurt en vormt het een bevestiging voor jouw woorden. Tussen twee haakjes, 'onder vier ogen' is voor tweeërlei uitleg vatbaar. Een vrouw zie ik nooit alleen, zelfs niet met mijn kantoordeur op een kier; en consequent zal ik leiders die dat wel doen, daarop aanspreken. Er is altijd een betere manier om een lid van het andere geslacht te confronteren, te adviseren, iets met haar te delen, dan alleen, en dat is niet alleen.

Vriendelijk en genadevol - Als je het fijn vindt om mensen te confronteren, heb je een probleem. We zijn ons er allemaal van bewust dat we zelf ook noden hebben die eigenlijk confrontatie vereisen. Dat is goed, want dat garandeert dat de manier waarop ik confronteer, gematigd wordt door het feit dat ik zelf ook besef hulp nodig te hebben. Daarom moet ik recht toe recht aan zijn zodat de boodschap overkomt, maar moet wat ik zeg 'gezouten' zijn met vriendelijkheid en veel genade. Bij confrontatie gaat er niet om dat je je stem verheft en 'wel eens eventjes zal zeggen waar het op staat', hoe gerechtvaardigd je je ook mag voelen.

Vanuit het juiste motief - Voordat ik mensen moet confronteren, check ik mijn beweegredenen en kijk ik naar mijn eigen leven. Ik ben hier niet om mensen alleen maar even 'op het rechte pad te brengen' of om op een sektarische manier mijn mening aan mensen op te leggen. Ik probeer mensen niet te vormen maar probeer ze te bevrijden en ze te vullen met een verlangen om verder te leven, vrij van het probleem wat aan de orde is gesteld. Het is voor hun bestwil, niet voor de mijne.

WAT MOETEN WE CONFRONTEREN?

Alles wat tegen Gods woord in gaat - Ik ben er zeker van dat jij en ik heel makkelijk dingen kunnen verzinnen waarvan het voor de hand ligt dat ze confrontatie nodig hebben, maar Paulus lijkt ook dingen te noemen die wij zouden laten zitten. Ik moedig je aan om bijvoorbeeld Kolossenzen 2 en 3 eens door te lezen en op te merken op hoe vaak hij bepaalde houdingen en gedragingen aan de kaak stelt; gebrek aan dankbaarheid, misleiding door filosofieën, vleselijke toegeeflijkheid, verkeerd taalgebruik en laster, onvergeeflijkheid, bezorgdheid, gebrek aan onderdanigheid, een onattente houding van de echtgenoot, een houding die kinderen verbitterd, gebrek aan juiste houding ten opzichte van werk enz. Wanneer je kinderen opvoedt, heb je, naarmate ze ouder worden, steeds meer te maken met houding en gedragingen en steeds minder met directe conflicten. Gedrag dat tegen Gods woord ingaat moet worden aangepakt, zoals o.a. zeuren en klagen, roddelen en verkeerd taalgebruik. De vraag is 'confronteren we of passen we ons aan'?

Ongelukkige keuzes - Dit is een moeilijk terrein omdat ik als leider niet geroepen ben om mijn 'middenklasse' waarden op te leggen aan mensen die ervoor kiezen anders te leven dan ik. Soms maken mensen keuzes waarvan je weet dat ze in de toekomst tot problemen zullen leiden. En hoewel we mensen niet onder de wet stellen of met een reglement naar ze toekomen, hebben we desalniettemin de verantwoordelijkheid ze van tijd tot tijd aan te spreken. Daarom moet het kiezen van een baan die je uiteindelijk bij Gods volk en bij je familie vandaan haalt, op zijn minst goed overwogen worden. Als je weet dat iemands uitgavenpatroon zal resulteren in schulden, is confrontatie zeker nodig voor hun bestwil, niet voor de jouwe. Ook wanneer het gebeurt dat je mensen om wie je geeft, ongelukkige keuzes ziet maken die, hoewel niet exact in strijd met de Bijbel, niettemin zullen leiden tot schade, zal het je prikkelen om iets te zeggen.

Mensen moeten vrij zijn om hun eigen keuzes te maken en het kan en mag niet zo zijn dat ik hen wil vormen naar mijn manier van leven. Maar natuurlijk ben ik vrij om te spreken. Blijven zwijgen is door de vingers zien.

Karaktereigenschappen die anderen beïnvloeden - De laatste jaren heeft een stel van mijn beste vrienden, al spoedig gevolgd door mijn vrouw (mijn grootste confronteerster!), mij op een bepaald punt in mij leven aangesproken. Het ging over de manier waarop ik omga met mensen die er een ander waardesysteem op na houden als ik, of die op bepaalde onderwerpen anders reageren dan ik. Ik heb de neiging om vrij dogmatisch te zijn in sommige dingen en nogal zwart-wit als het om waarden gaat. Dit heeft er bij mij door de jaren heen toe geleid dat ik mij vaak afwijzend uitlaat over mensen die moeite hebben met verandering, en scherp en recht voor zijn raap tegenover mensen die ik zwak op bepaalde situaties vind reageren. Dit is ernstig. Als ik op deze manier doorga zal ik geen bemoedigende invloed op mensen hebben die hun ruimte biedt om te veranderen. Ik zal mensen zo voortdurend afwijzen, alleen omdat ze niet zo reageren als ik. Daarom ben ik aan het leren op dit gebied te veranderen, maar het is alleen maar begonnen omdat mensen de gelegenheid namen om mij erop aan te spreken.

WAAROM CONFRONTEREN WE DAN NIET?

We hebben nu alle goede redenen overwogen om ons ervan te overtuigen dat confrontatie iets positiefs is en niet iets negatiefs. Hoe komt het dan dat we er in de toekomst waarschijnlijk allemaal voor terugdeinzen? Waarom doen we het niet als het zo belangrijk is? Mag ik je wat praktische suggesties geven?

'Wie ben ik?' - Wat voor recht heb ik om mensen te confronteren als ik zelf geen haar beter ben? Eigenlijk is dat een goede houding. Het weerhoudt je ervan om degene te zijn die mensen de les leest en zorgt ervoor dat je confronteert met een portie broodnodige genade. Je kan inderdaad jezelf als illustratie gebruiken tijdens de confrontatie zodat die persoon weet dat jij wéét waar je het over hebt. Perfectionisme is daarom geen vereiste voor je confronteert, maar een weloverwogen inschatting van je eigen noden zal je helpen.

'Het ligt niet in mijn aard' - Eigenlijk is dat ook goed nieuws. Ik ben erg op mijn hoede voor mensen die van nature confronteren en die genieten van een beetje 'ruzie'. Als je van nature de neiging en de persoonlijkheid hebt om confrontatie uit de weg te gaan als het nodig is, moet je je realiseren dat het niet afhankelijk is van jou, maar van de noodzaak om de waarheid te spreken. Timoteüs werd geconfronteerd met het feit dat hij de neiging had om schuchter te zijn. Dit werd niet beschouwd als een waardevol onderdeel van zijn wapenuitrusting; het kan inderdaad een natuurlijke zwakheid geweest zijn die Timoteüs ervan weerhield om kwesties die speelden in de gemeente, aan te pakken. 'Het ligt niet in mijn aard' is niet zo relevant als het op confrontatie aankomt.

'Ik kan het niet onder ogen zien' - Nou, om die reden zal het niet weggaan! Mijn manier om dingen die confrontatie nodig hadden, niet onder ogen te hoeven zien, was om ze tot de volgende dag uit te stellen. Mijn argument was dan dat ik al 'genoeg op mijn bordje had', dat ik 'het nu al moeilijk genoeg had.' Deze ondergeschiktheid aan de gave die leiderschap het meest ondermijnt, 'uitstel' geheten, lost niks op. Zie het nú onder ogen, los het liever nu op dan later. Uiteindelijk plukt iedereen daar de vruchten van.

'Maar ze reageren niet' - Dat is toch zeker hun probleem en niet het jouwe? Zij kunnen met je hebben gediscussieerd, je hebben verworpen en zelfs van je zijn weggelopen. Maar deze reactie kan geen reden voor jou zijn om te stoppen met het confronteren van mensen in de toekomst. Als mensen op deze manier reageren, moet je jezelf eens afvragen of jijzelf misschien fout zat. Als jij weet dat jij juist hebt gehandeld, dan is hun reactie iets waar zij mee af moeten rekenen. Het is fout om je voor iets te verontschuldigen als dat betekent dat je een persoon die worstelt met je advies, tegemoet komt. Het resultaat zal geen vruchten opleveren.

'We willen graag aardig gevonden worden' - Dit zal de belangrijkste reden zijn waarom leiders zich onthouden van confrontatie. Maar is aardig gevonden worden onderdeel van onze roeping? Wanneer Gods glorie of de mijne op het spel staat, wanneer Gods woord wordt ondermijnd, dan is de keuze om impopulariteit te riskeren zeker een goed iets. Door iedereen aardig gevonden worden kan leiders een 'goed gevoel' geven, maar als het op kosten van compromissen gaat zal er op het laatst niet veel van overblijven.

Laat me dit artikel afsluiten met jou te confronteren en met je aan te sporen om dit nu meteen in praktijk te gaan brengen. Zijn er mensen, misschien zelfs medeleiders, van wie je weet dat je ze zou moeten confronteren? Zijn er situaties en gevallen in het leven van je kleine groepen of in het gemeentelven waar jij je in schikt en waarvan je weet dat ze niet weg zullen gaan? Zijn er gebieden in je eigen leven die confrontatie nodig hebben waardoor je uiteindelijk beter toegerust zal zijn als leider? Als die er zijn, waar wacht je dan nog op? Ted en Daphne's leven staat misschien wel op het punt om radicaal te veranderen.

*Oorspronkelijke titel: Let's face it
NFI magazine november > januari 2002
Vertaling: Bas Kleinhout/Toos Kleinhout*